

PM nr. 4

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

Biroul Permanent al

Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre a Parlamentului pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova.

Anexă:

- Proiectul Hotărîrii
- Nota informativă

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI
REPUBLICII MOLDOVA
D.D.P. Nr. 108
"06" 03 2006
Ora _____

Deputat în Parlament

Deputat în Parlament

A. Cănoiu
I.A. Cănoiu
Rep. croș.
Brosorici
S. Sărbu / S. Sibiu /
Cebotari
C. Gheorghe / Cleopatra Gheorghe /
Munteanu / C. Pastreavici /

H O T Ă R Ă R E
pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990
cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele
de odihnă în Republica Moldova

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art.I. – La punctul 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, cu modificările ulterioare, litera a) poziția:

„- Ziua Memoriei (2 martie) (ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și a victimelor acestui conflict);” se substituie cu poziția

„- Ziua Memoriei și Recunoștinței (2 martie) (ziua de comemorare celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și a victimelor conflictului, precum și exprimarea recunoștinței față de veteranii acestui conflict);”

Art.II. – Se recomandă autorităților publice centrale și locale, instituțiilor publice și agenților economici:

- 1) organizarea de expoziții, evenimente și conferințe la nivel oficial, cu implicarea asociației veteranilor, organizațiilor de profil și instituțiilor de învățământ, cu descrierea faptelor reale petrecute în anii 1991 – 1992;
- 2) asigurarea elaborării și păstrării unei arhive unice a documentelor, pozelor și materialelor conexe conflictului armat, întru menținerea adevărului pe termen lung și evitarea transcrierii istoriei după preferințe de orice natură. În aceeași ordine de idei, este primordială asigurarea disponibilității publice a acestor documente;
- 3) susținerea inițiativelor societății civile și asociației veteranilor;
- 4) elaborarea unei programe de educație patriotică a cetățenilor Republicii Moldova, introdusă la nivel de instituții de învățământ. Elaborarea, implementarea și monitorizarea acestui program urmează să devină o sarcină a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a Republicii Moldova, în cooperare cu instituțiile și asociațiile de resort, fiind introdusă în curricula școlară, în manualele și orele de istorie și educație civică. Tinerii urmează să cunoască prețul integrității și independenței Republicii Moldova, să înțeleagă valoarea vieților căzute în conflictul armat din prima sursă și să manifeste recunoștință, în mod conștient, veteranilor rămași în viață. Programul poate

combina evenimente, conferințe, lecții deschise, vizualizări de filme documentare, discuții cu veteranii, elaborare de referate ce ar descrie istoria celor implicați în conflict, ș.a..

Art.III. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărîre pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Parlamentului nr.433/1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova

Conflictul armat pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova din anii 1991 – 1992 a implicat 29 000 de persoane, care au dat dovadă de patriotism, vitejie și dedicație țării. Dintre participanți, conform datelor disponibile, 286 persoane se enumeră drept căzuți, iar 289 rămase invalide.

Actualmente, data de 2 martie marchează Ziua comemorării celor circa 300 de eroi care și-au dat viața pentru integritatea și independența Republicii Moldova. Ecoul aportului acestora urmează să fie transmis din generații în generații pentru a nu permite repetarea acestei tragedii din istoria Republicii Moldova.

După finalizarea conflictului, în viață au rămas peste 28 000 de eroi, o parte dintre care, în urma rănilor primite, au primit diverse grade de dizabilitate.

Lecția anilor 1991 – 1992 urmează să mobilizeze autoritățile și cetățenii întru evitarea a asemenea conflicte pe viitor, ori în cazul apariției acestora, să fie soluționate pe cale pașnică, bazată pe dialog și respectarea prevederilor Constituției Republicii Moldova. Astfel, pentru a menține spiritul patriotismului și a păstra filele istoriei țării, este primordială comemorarea celor căzuți la nivel cu exprimarea gratitudinii și recunoștinței celor rămași în viață.

Reieșind din cel expuse, prezentul proiect de hotărîre are drept scop de a complementa denumirea și esența actuală a Zilei Memoriei celor căzuți în războiul de pe Nistru, și transformarea acesteia în **”Ziua Memoriei și Recunoștinței”** (2 martie) care va însemna - ziua de comemorare a celor căzuți în conflictul armat din anul 1992 pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova și a

victimelor conflictului, precum și exprimarea recunoștinței față de veteranii acestui conflict);”

Ziua Memoriei și Recunoștinței este necesară de a fi încărcată și cu o serie de acțiuni menite să mențină valoarea aportului adus celor 29 000 de eroi care au luptat pentru Republica Moldova, eroi pro Moldova, inclusiv:

- organizarea de expoziții, evenimente și conferințe la nivel oficial, cu implicarea asociației veteranilor, organizațiilor de profil și instituțiilor de învățământ, cu descrierea faptelor reale petrecute în anii 1991 – 1992;
- asigurarea elaborării și păstrării unei arhive unice a documentelor, pozelor și materialelor conexe conflictului armat, întru menținerea adevărului pe termen lung și evitarea transcrierii istoriei după preferințe de orice natură. În aceeași ordine de idei, este primordială asigurarea disponibilității publice a acestor documente;
- susținerea inițiativelor societății civile și asociației veteranilor;
- elaborarea unei programe de educație patriotică a cetățenilor Republicii Moldova, introdusă la nivel de instituții de învățământ. Elaborarea, implementarea și monitorizarea acestui program urmează să devină o sarcină a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării a Republicii Moldova, în cooperare cu instituțiile și asociațiile de resort, fiind introdusă în curricula școlară, în manualele și orele de istorie și educație civică. Tinerii urmează să cunoască prețul integrității și independenței Republicii Moldova, să înțeleagă valoarea vieților căzute în conflictul armat din prima sursă și să manifeste recunoștință, în mod conștient, veteranilor rămași în viață. Programul poate combina evenimente, conferințe, lecții deschise, vizualizări de filme documentare, discuții cu veteranii, elaborare de referate ce ar descrie istoria celor implicați în conflict, ș.a..

Cetățenii urmează să cunoască adevărul și să dorească să îl cunoască. Cetățenii urmează să fie educați în spiritul patriotismului și gratitudinii celor care le-au asigurat pacea – celor decedați și celor rămași în viață.

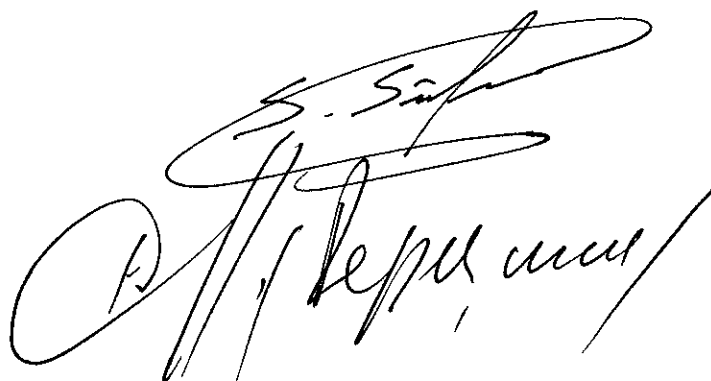
”Ziua Memoriei și Recunoștinței” este primordială de a fi comemorată într-o formă apolitică și anume într-o astfel de combinație de Memorie și Recunoștință pentru:

- a spune mulțumesc celor 29 000 de eroi decedați și rămași în viață, precum și familiilor acestora;
- a păstra și transmite istoria adevărată din generații în generații;

- a asigura educația civilă a cetățenilor Republicii Moldova, din documente de arhivă;
- a asigura educația elevilor, prin introducerea pe bază permanentă a subiectului conflictului armat în cirricula de învățământ.

Solicităm susținerea pentru aprobarea prezentului proiect de hotărîre.

Deputat în Parlament

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by the name 'P. Ștefan' and the word 'Deputat' written in a cursive script.